ଜାକୁବ ବ୍ରୀସାମାନି ଆ'କୁ

୧ ୧ଆ'ନୁ ପୈନୁ ଏଙ୍ଗା ପ୍ରବୁ ଜୀସୁ କ୍ରିସ୍ଟ ତାଡ଼ା
ଆଲିଆଗାଟାନୁ,
ଗୁଁଲେ ପୁର୍ତି ତାନି ବ୍ରା'ଡାନା ମାନି ପୈନୁ ଲିକୁରିକି ଜହାରି
ସୀପ୍‌କିମାଞ୍ଜାଇ।

ପର୍ତେ ଏଙ୍ଗା ପୁନ୍‌ମ୍ବା ଐଲୁ

୨ନାଇ ଆମ୍ବେସା ଦା'ଦାଙ୍ଗାଣ୍ଡେରୁ ଏଙ୍ଗା ଆଙ୍ଗି ବାଇସାଣ୍ଡେରୁ।
ଏସେରିୱେଲା ମୀ ବାଃତାଙ୍ଗି ୱେଗାଲି ୱେଗାଲି ଜୂଗା
ୱାଇମାନେ ଏମ୍ବା ଈରୁ ସା'ରଁକି ରେହା ଆ'ଦୁ। ୩ଆନାଡ଼ିକି
ଇଁସେକା ଈ ଗୁଁଲେ ଜୂଗା ମୀନ୍ଦାରା ପର୍ତେ ପରିକ୍ୟା ଗିୱା ସୈଲୁ
ୱାଇମାନେ ଏଙ୍ଗା ଈରି ମୀଙ୍ଗି ମୁଣ୍ଡି ମୂପା ଗ୍ରା'ପାଇ ମାଞ୍ଜାନେ।
୪ମୀ କାବାଡ଼ି ତାନି ମୀ ମୁଣ୍ଡି ମୂପିନାରି ପୂରି ପୂରି ତିଞ୍ଜା
ଆ'ପାକାରି। ଏହେଙ୍ଗି ଆ'ତେକା ଈରୁ ମୂଲା ଟିକ୍‌ନାତାତେରୁ
ଆ'ଜାନା ପୂରି ଆ'ଦେରୁ। ମୀ ଲୂଡ଼ା ମାନି ଗୁଁଲେତାଆ ଈରୁ
ପା'ନ୍‌ୱା ମୂଦେରୁ।
୫ଐଆଁକିୱେ ମୀ ମାଦେ ଏସ୍ତାଞ୍ଜୁ ଆ'ତେକା ପୁନ୍‌ମ୍ବା-ଐଲୁ
ପା'ନ୍‌ମ୍ବା ଲୂଡ଼ା ଆଇନେଞ୍ଜୁ, ଏଆଞ୍ଜୁ ଐରାଁ ସୈଲୁ ପୈନୁଇ
ଜା'ପା ଲୂଡ଼ା ମାନେ। ପୈନୁ ଗା'ପ୍‌ସି ଜୈଡାନିବା ଗାଟାଞ୍ଜୁ।
ଏଆଞ୍ଜୁ ଗୁଁଲେତାକାରିକି ପୁନ୍‌ମ୍ବା ଐଲୁ ସୀୱା ତାଙ୍ଗି ରେହା
ଆଇନେଞ୍ଜୁ। ଐସିବା'ଗା ପୈନୁ ମୀଙ୍ଗି ପୁନ୍‌ମ୍ବା ଐଲୁ ସିଆନେଞ୍ଜୁ।
୬ଐଆଁକିୱେ ଈରୁ ଏସେରିୱେଲା ପୈନୁଇ ଜା'ପିମାଞ୍ଜେରୁ ଏଂମ୍ବା
ପର୍ତେ ଗିୱା ଲୂଡ଼ା ମାନେ। ପୈନୁ ସୈଲୁ ରୀ ଜୈଡା ଆ'ୱା କୂନା।
ରୀ ଜୈଡାଗାଟାଞ୍ଜୁ ସମୁଦ୍ର ତାନି ମାନି ସିଲ୍‌କାଙ୍ଗା ଡେଃଙ୍ଗିତାଞ୍ଜୁ।
ୱିଲୁ ସିଲ୍‌କାଙ୍ଗାନି ସେଣ୍ଡକି ନିକ୍‌ନେ ଏଙ୍ଗା ନୈଡେ ଇଗ୍‌ନେ।
ରୀ ଐଲୁଗାଟାଞ୍ଜୁ ଏ ସିଲ୍‌କାଙ୍ଗାନି ଡେଃଙ୍ଗିତାଞ୍ଜୁ। ୭-୮ରୀ
ଐଲୁଗାଟାଞ୍ଜୁ ସଟେକାନେ ଜିଡ଼େକା କାତା ଐଲୁ ଗିପିଦୁଃନେଞ୍ଜୁ।
ଐସିବା'ଗା ତାଡ଼ା ଗିପିଦୁଃନି ଆନି କାବାଡ଼ି ତାନିୱେ ଆନାୱେ
ପୁୁପ୍‌କା ମୂଏଞ୍ଜୁ। ଈଁତି ଲକୁତାଞ୍ଜୁ ଆନା ୱେଲେ ପା'ଇ ଇଞ୍ଜି
ଆଶା ଗିୱା ଲୂଡ଼ା ସିଡେଏ।

ମୂଲା ଦନ

୯ଗେଟେ ରଁଆଞ୍ଜୁ ପର୍ତେଗାଟାଞ୍ଜୁ ପା'ନା'ନାଞ୍ଜୁ ଆ'ଜା
ଦୁଃନେଞ୍ଜୁ ଇଁସେକା ପୈନୁ ଏଆନିଇ ଜିଉ ପା'ଡ଼ାଟି
ପା'ନ୍‌ମ୍ବାଗାଟାଞ୍ଜୁ ଆ'ୱା ଗିଆମାନା'କି ଅିଗା ଆ'ୱା ଲୂଡ଼ା
ମାନେ। ୧୦ଐଆଡେଃଙ୍ଗି ରଁଆଞ୍ଜୁ ପା'ନ୍‌ମ୍ବାଗାଟି ପର୍ତେଗାଟାଞ୍ଜୁ
ଜିଉ ପା'ଡ଼ାଟି ପା'ନା'ନାଞ୍ଜୁ ଇଞ୍ଜି ପୁନ୍‌ମ୍ବା ଗିଆମାନାକି ଅିଗା
ଆ'ୱା ଲୂଡ଼ା ମାନେ। ପା'ନ୍‌ମ୍ବାଗାଟାଞ୍ଜୁ ସିଲା ପୂଜୁ ଡେଃଙ୍ଗି
ଲୁମ୍ବିନେଞ୍ଜୁ ଏଙ୍ଗା ସା'ନେଞ୍ଜୁ। ୧୧ୱେଲା ସ୍ତ୍ରହାନାଇ ସା'ରଁକି
କା'ନ୍ଦିନେ। ୱେଲାତାରି କା'ନ୍ଦା ମ୍ରାହୁଣ୍ଡି ପିଲଁ ତିନିଇ ୱାସା
ଗିନେ। ପୂଜୁ ଜୂନେ। ଈ ପୂଜୁ ଗା'ମେ ସା'ଜା ତିସ୍କିଦୁଃନେ।
ଐଆଁକିୱେ ଇଦେ ଐରି ସା'ତେ। ପା'ନ୍‌ମ୍ବାଗାଟାନିତାରିୱେ
ଐଆଡେଃଙ୍ଗିନେ ଆ'ନେ। ଏଆଞ୍ଜୁ ତାଡ଼ା କଡା ପ୍ରା'ପା ଗିୱା
ଟିଣ୍ଡିନାନି ଲୁମ୍ବିନେ।

ପୈନୁ ବାହା ଡ଼ା'ଇ ପରିକ୍ୟା ୱା'ଏ

୧୨ଏସ୍ତାଞ୍ଜୁ ପରିକ୍ୟା ପା'ଣ୍‌ଞ୍ଜାନାଇ ଡା'ଟା ଡ଼ା'ଇ ରାହି ଆ'ୱା
ମୂନେଞ୍ଜୁ ଏଆଞ୍ଜୁ ରେହା ଆ'ୱା କାତା। ଆନାଡ଼ିକି ଇଁସେକା
ଏଆଞ୍ଜୁ ଡା'ଟା ଡ଼ା'ଇ ନିସା ମୂନେଞ୍ଜୁ ଇଞ୍ଜି ତିସ୍ୱା ମୂତି ୱେଅଟି
ପୈନୁ ଏଆନିକି କା'ଲେଙ୍କା'ଲା ନୀମ୍ବାତାରା ପୁରସ୍କାର
ସୀନେଞ୍ଜୁ। ପୈନୁଇ ଜୈଡା ଗିପ୍‌କିମାନି ଗୁଁଲେ ଲିକୁରିଇ
ପୈନୁ ଈରା ଆ'ଞ୍ଜାମାନେଞ୍ଜୁ। ୧୩ଏସେରିୱେଲା ରଁଆଞ୍ଜୁ
ପରିକ୍ୟା ପା'ନ୍‌ମ୍ବିନେଞ୍ଜୁ ଏଆଞ୍ଜୁ। "ପୈନୁ ନା'ଙ୍ଗି ପରିକ୍ୟା
ଗିପିଞ୍ଜାନେଞ୍ଜୁ।" ଇଞ୍ଜି ୱେସା'କାଞ୍ଜୁ। ଆନାଡ଼ିକି ଇଁସେକା ପୈନୁ
ଡ଼ିଇ ଡ଼ା'ଇ ପରିକ୍ୟା ପା'ନ୍‌ମ୍ବା ମୂଏଞ୍ଜୁ। ଅଁଟେ ପୈନୁ ତା'ନୁନେ
ଏମ୍ବେରିୱେ ପରିକ୍ୟା ତାନି ଇଗେଁଏଞ୍ଜୁ। ୧୪ଆଙ୍ଗୋଗା'ଡ଼ିତାକା
ତାଡ଼ା ଡ଼ିଇ ନୀମ୍ବା ଡ଼ା'ଇ ପରିକ୍ୟା ପା'ନ୍‌ମ୍ବିନେରୁ। ତା'ନ୍ଦି ଡ଼ିଇ
ଐଲୁ ତାଡ଼ାନି ତଃପାନା ଇଟିନେ ଏଙ୍ଗା ନୈଡେ ଇଗ୍‌ନେ। ୧୫ଈ
ଡ଼ିଇ ମା'ଣ୍ଡା ଆଡାଆ ଡ଼ିଇତିନିଇ ଗା'ଡ଼ି ଗିନେ। ଈ ଡ଼ି ବାଡି
ଆ'ଜାନା ସା'ୱାତିନିଇ ମା'ରିନେ।
୧୬ନାଇ ଆମ୍ବେସା ଦା'ଦା ଏଙ୍ଗା ଆଙ୍ଗି ବାଇସାଣ୍ଡେରୁ। ଈ
କାତା ସୈଲୁ ଆନିୱେ ବୁର୍ଡା କାତା ତାନି ଦୀୱା କୂନା। ଉଟେ
ଉଟେ ସିଡାଙ୍ଗି ଆ'ୱା କୂନା। ୧୭ଗୁଁଲେ ନେଗାଇ ଏଙ୍ଗାଟିକ୍‌ନା
ଦାନ ପୈନୁ ବାହା ଡ଼ା'ଇ ୱାଇମାନୁ। ଏସ୍ତି ଆ'ୱା ପୈନୁ ସେଣ୍ଡ
ମୂଡେଙ୍ଗି ତାନି ମାନି ଅିସ୍‌ପିମାନାଆ ୱେଲା, ଡା'ଞ୍ଜୁ, ସୁକାଙ୍ଗା
ଗା'ଡ଼ି ଗିଆ ମାନେଞ୍ଜୁ, ଏଆନି ବାହା ଡ଼ା'ଇ ଈ ଗୁଁଲେ ନେଗାଇ
ଦାନ ୱାଇମାନୁ। ପୈନୁ ଡ଼ଃନା ର ସରେ ମାନେଞ୍ଜୁ, ଏସେକାୱେ
ୱେଗାଲି ମ୍ଲୀଏଞ୍ଜୁ। ୧୮ଏଆଞ୍ଜୁ ଉଜେ ୱେସ୍ୱା ଡ଼ା'ଇ ମା'ଙ୍ଗି ନୀମ୍ବା
ସୀୱା ତାଙ୍ଗି ପୁୁକ୍ତେଞ୍ଜୁ ଏଙ୍ଗା ତାଡ଼ା ପିଲ୍‌ସାମାନାଆ ମାଦେ
ଏଆନି ସୈଲୁ ଗୁଁଲେ ତିକି ସା'ରଁକି ସା'ଞ୍ଜାନାସୁ ଗିୱା ସୈଲୁ
ତା'ଡ଼ା ମା'ଣ୍ଡିନାରି ମାସେ।

ୱେନ୍‌ମ୍ବା ଏଙ୍ଗା କାବାଡ଼ି ଗିୱା

୧୯ନାଇ ଆମ୍ବେସା ଦା'ଦା ଏଙ୍ଗା ଆଙ୍ଗି ବାଇସାଣ୍ଡେରୁ। କାତା
ୱେସ୍ୱା ତିକି ୱେନ୍‌ମ୍ବା ସେଲୁ ରେହା ଆ'ଦୁ। ଉଟେ ଉଟେ,
ସିଡାଙ୍ଗି ଆ'ୱା କୂନା। ୨୦ଆନାଡ଼ିକି ଇଁସେକା ମ୍ଳେଁହେନି ତାରି
ସିଡାଙ୍ଗି ଏଆନିଇ ପୈନୁ ମା'ଣ୍ଡିନି ଡେଃଙ୍ଗି ତୀରି ନୀମ୍ବା ନୀମ୍ବା
ସୈଲୁ ସାହାଜ ଗିଏ। ୨୧ଐସିବା'ଗା ମୀ ନୀମ୍ବା ଡ଼ା'ଇ ଗୁଁଲେ
ୱାକାତି ଡ଼ିଇତାଆ ଏଙ୍ଗା ଡ଼ିଇ କାବାଡ଼ି ତୁଃଦୁ। ମୀ ଐଲୁଙ୍ଗାନି
ମାଟା ଆ'ଜା ମାନି ପୈନୁତାରା ଗ୍ରା'ପା ନିଆଡ଼ି ଡ଼ା'ଇ ଆଃଦୁ। ଈ
ଗ୍ରା'ପା ମୀ ଜିଉଙ୍ଗାନିଇ ଏଃପା ମୂତାନେ।
୨୨ପୈନୁତାରା ୱେସ୍ୱା ଆଃଦୁ। ୱାରି ୱେନ୍‌ମ୍ବା ଗାଟାତେରୁ
ଆ'ଆ ଡ଼ା'ଇ କାବାଡ଼ି ଡ଼ା'ଇ ତିସ୍‌ଦୁ। ୱାରି କକ୍‌ସାନା ୱେନ୍‌ମ୍ବା

ଡ଼ାଇ ଈରୁ ମିଣ୍ଡାନି ବୁଦି ଗିପିମାଞ୍ଜେରୁ। ୨୩ଗେଟେ ରଂଆଞ୍ଜୁ
ପେନୁତାରା ବେସ୍ବା ବାରି ବେନେଞ୍ଜୁ ଏଙ୍ଗା ଆନାବେ ଗିଏଞ୍ଜୁ।
ଏଆଞ୍ଜୁ ଡିଟି ତାନି ତାନ୍ଦାରା ମୃଦୁ ମେଃନି ଡେଃଙ୍ଗିତାଞ୍ଜୁ।
୨୪ଏଆଞ୍ଜୁ ଡିଟି ତାନି ତାଡ଼ାନି ମେଃନେଞ୍ଜୁ ଏଙ୍ଗା ଦୁରୁକି
ସାସେକା ଏଆଞ୍ଜୁ ଇସିଙ୍ଗିତାଞ୍ଜୁ ଏରାଁ ବୁଡ୍‌ଜିନେଞ୍ଜୁ।
୨୫ଏଆଁକିବେ ଟିକ୍‌ନା ରେହା ଡ଼ାଇ ମାନାଞ୍ଜୁ ପେନୁ ପିଃପା
ପାନ୍‌ମ୍ବା ଗିପ୍‌କିମାନି ଟିକ୍‌ନା ସାଜା ପିଡ଼ି ଆନେଞ୍ଜୁ, ଏମ୍ବା
ଜେଡା ଇଟିନେଞ୍ଜୁ ଏଆଞ୍ଜୁ ଉଜେ ଡ଼ାଇ ପିଃପା ପାନେଞ୍ଜୁ।
ଏଆଞ୍ଜୁ ପେନୁତାରା ବେସ୍ବା ବେନେଞ୍ଜୁ ଏଙ୍ଗା ବେଞ୍ଜାନାରା ଏଲୁ
ତାନି ଇଟିନେଞ୍ଜୁ। ଏ ବେଅଟି ଏଆଞ୍ଜୁ ପେନୁ ବେସ୍ବା ଡେଃଙ୍ଗି
ନୀମ୍ବିନେଞ୍ଜୁ ଏଆଞ୍ଜୁ ରେହା ପାନେଞ୍ଜୁ।

ପେନୁଇ ଲାକିନାରି ଟିକ୍‌ନା ପାହେରି

୨୬ରଂଆଞ୍ଜୁ ତାଡ଼ାନି ଆନୁ ତୀରିତାନୁ ଇଞ୍ଜି ଏଲୁ ଗିବା ମୂନେଞ୍ଜୁ।
ଏଆଁକିବେ ଏସ୍ତି କାତା ବେସ୍ବା କାତା ସିଡେଏ ଏରାଁ ବେସ୍ବା ଡ଼ାଇ
ତାଡ଼ାନି ବୁଦି ଗିନେଞ୍ଜୁ। ଏସିବାଗା ଏଆଞ୍ଜୁ 'ତୀରି' ଆତାରି
ମୂଲୁ ଆନାରିବେ ରାହି ଆଏ। ୨୭ପେନୁ ଏସ୍ତି ତୀରିତାରା
ମାଟ୍‌କିମାନେଞ୍ଜୁ, ଏରି ଆଇ ମାନେ: ପାପ ମୀଡାକାନି,
ବାଟାଗାଟାସାନି ଏଙ୍ଗା ମୂଆନି ଲିକୁରିଇ ଲପ୍‌କା ଅଟେ ତାଡ଼ାନି
ପୁର୍ତି ଡ଼ିଇ ଡ଼ାଇ କ୍ଷ୍ଣୀପ୍‌ସାନାଇ ଇଟା। ଇଁଃତି ତୀରିତାରା ପେନୁ
ଟିକ୍‌ନା ତୀରିତାରି ଏଙ୍ଗା ନେଗାରି ଇଞ୍ଜି ଆଃନେଞ୍ଜୁ।

ଗୁଲେ ଲିକୁରିଇ ଜେଡା ଗିଦୁ

୨ ୧ନାଇ ଜେଡାଗାଟି ଆମ୍ବେସା ଦାଦା ଏଙ୍ଗା ଆଙ୍ଗି ବାଇ
ସାଣ୍ଡେରୁ, ଦଃପା ପିଙ୍ଗା ଡ଼ାଇ ପୂରି ଆଜାମାନି ମାଇ
ପ୍ରବୁ ଜୀସୁ କ୍ରିସ୍ଟଇ ଈରୁ ପର୍ତେ ଗିଦୁ। ଏସିବାଗା ଗନ୍ଦେକା
ତାକାରିଇ ଅଟେ ବେଗାଲି ଲିକୁରି ବାହା ଡ଼ାଇ ଗାମେ ଦଃପା
ପାନ୍‌ମ୍ବା ଆମ୍ବାକା ଇଞ୍ଜି ଏଲୁ ଗିବା କୂନା। ୨ଆନାବୁନା ରଂଆଞ୍ଜୁ
ପାନ୍‌ମ୍ବାଗାଟାଞ୍ଜୁ ଗାପ୍‌ସି କ୍ରେଉଗାଟି ସିଣ୍ଡାଙ୍ଗା ଟାଟାନା ଏଙ୍ଗା
ସୁନା ମୁଦି କିଆନା ମୀ ଉଜାନ୍‌ପୁଟା ତାଙ୍ଗି ବାନେଞ୍ଜୁ, ଏଙ୍ଗା
ଅଟେ ରଂଆଞ୍ଜୁ ପାନାନାଞ୍ଜୁ ମାସିଗାଟାଆ ପ୍ଲୁଡାଆ ଦାନ୍ଦାଙ୍ଗା
ଡ଼ାପ୍‌କାନା ଏମ୍ବାଙ୍ଗି ବାନେଞ୍ଜୁ। ୩ଏମ୍ବା ଈରୁ ଗାପ୍‌ସି କ୍ରେଉଗାଟି
ସିଣ୍ଡାଙ୍ଗା ଟାଟାନାନାନିଇ ଜହାରି ସିଆନା ବେସ୍‌ଦେରୁ, "ଇମ୍ବା
ନେଗି ବାହା ତାନି କକିବାମୁ", ଏଆଁକିବେ ପାନାନାନାନିଇ
ବେସ୍‌ଦେରୁ, "ଈନୁ ଅମ୍ବା ନିସାମୁ' ଆତେକା" "ନେଡେ ନାଇ
କାଟ୍‌କା ସିଡ଼ିଟି କକୁମୁ।" ୪ଏମ୍ବା ଈରୁ ଆନା ଗିପିଞ୍ଜେରୁ?
ଈରାଡ଼ାଇ ଈରୁ ମୀ ମାଦେ ପେଜୁ ଗିଆନା ଏସେ ଲିକୁରିଇ
ସାରକି ଡେସ୍ଵିଞ୍ଜେରୁ। ଈରୁ ଡ଼ିଇ ଏଲୁ ଡ଼ାଇ ଏସ୍ତାଞ୍ଜୁ ଗାମେ
ନେଗାଞ୍ଜୁ ଇଞ୍ଜି ତୂକି ଗିପିଞ୍ଜେରୁ।
୫ନାଇ ଜେଡାଗାଟି ଆମ୍ବେସା ଦାଦା ଏଙ୍ଗା ଆଙ୍ଗି
ବାଇସାଣ୍ଡେରୁ, ବେଞ୍ଜାଦୁ! ପେନୁ ପୁର୍ତି ତାନି ପର୍ତେ ଡ଼ାଇ
ପାନ୍‌ମ୍ବା ଆବା ସେଲୁ ପାନାନାକାରିଇ ଆସ୍କା ମାନେଞ୍ଜୁ।
ଏସ୍ତାନାକା ପେନୁଇ ଜେଡା ଗିନେରୁ। ଏଆରିକି ଏସ୍ତିଦିନା
ସୀବା ସେଲୁ ଏଆଞ୍ଜୁ ଆଞ୍ଜା ମାନେଞ୍ଜୁ, ଏ ଦିନା ସେଲୁ
ଏଆଞ୍ଜୁ ଏଆରିଇ ଆସ୍କାମାନେଞ୍ଜୁ। ୬ଆତେକାବେ ଈରୁ
ପାନାନାକାରିଇ ଗୁମ୍ବା ମାନି ଆଇ ସିଡେରୁ। ଅଟେ ଈରୁ
ପୁଞ୍ଜିଞ୍ଜେରୁ। ପାନ୍‌ମ୍ବାଗାଟାକା ମୀ ନୀମ୍ବା କୁଇଟି ପିଣ ଗିବା
ତାଙ୍ଗି ଡୁସ୍କିମାନେରୁ ଏଙ୍ଗା ଏଆରୁ ମୀଙ୍ଗି ଡ୍ରିସିକୁସି ଗିଆନା
ତୂକି ଗିନି ବାହା ତାଙ୍ଗି ଅପିଞ୍ଜାନେରୁ। ୭ଈରୁ ଏସ୍ତି ଦେରି ପାଦା
ପାଣ୍ଡ୍ରା ମାଞ୍ଜେରୁ ଏଙ୍ଗା ଏସ୍ତାଞ୍ଜୁ ମୀଙ୍ଗି ତାଡ଼ା ଲିକୁତାକା ଗିଆ
ମାଞ୍ଜାନେଞ୍ଜୁ ଏଆନିଇ ପାସ୍କାଇ ମାନେରୁ।
୮ରଣ୍ଡେ ସାଜା ଗୁଲେ ସାଜାଙ୍ଗାନି କୁଇଟି ପିଣ ଗିପିମାନେ।
ପେନୁ ପୁତି ତାନି ରାଜେନିତାରି ଈ ସାଜା ମେଲି ଆନେ। "ନୀ
ନାକୁତାନାନିଇ ନୀ ଡେଃଙ୍ଗିନେ ଜେଡା ଗିମୁ"। ଈ ସାଜା ପାଲି
ଗିବା ମୂପିସାକା ଈରୁ ଟିକ୍କାତାରା ଗିପିମାଞ୍ଜେରୁ। ୯ଗେଟେ
ଈରୁ ରଆନିଇ କୁଇଟି ରଆନିଇ ପେଜୁ ଗିଆନା ଡେସ୍ଵିମାଞ୍ଜେରୁ
ଇସେକା ଈରୁ ଡ଼ିଇ ଗିପିମାଞ୍ଜେରୁ। ଏରି ରାଜେନିତାରା ସାଜା
ଈରୁ ପେନୁ ସାଜାତିନିଇ ଲେପ୍‌କି ମାଞ୍ଜେରୁ ଇଞ୍ଜି ପୂଡ୍‌ପାଇ
ମାନେ ଏଙ୍ଗା ଈରୁ ଦୂସଗାଟା ତେରୁ ଆଇମାଞ୍ଜେରୁ।
୧୦ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା ଏସ୍ତାନାଞ୍ଜୁ ଗୁଲେ ସାଜାଙ୍ଗା
ଆହାନାଇ ବାରି ରଣ୍ଡା ଲେକ୍‌ନେଞ୍ଜୁ ଏଆଞ୍ଜୁ ଗୁଲେତାଆଡ଼ିକି
ଦୂସଗାଟାଞ୍ଜୁ ଆନେଞ୍ଜୁ।
୧୧ପେନୁ ବେସାମାନେଞ୍ଜୁ, "ଗେକା ଡ଼ିଇ ଗିବା କୂନା।" ଏ
ପେନୁନେ ଅଟେବେ ବେସାନେଞ୍ଜୁ, "କ୍ଷ୍ଣାକା ବେପା କୂନା।"
ଅତଏବ, ଈରୁ ଗେଟେ ଗେକା ଗିଆସେଡେରୁ ଆତେକାବେ
ରଆନି କ୍ଷ୍ଣାକା ବେସାମାଞ୍ଜେରୁ, ଏହେଙ୍ଗି ଆତେକା ଈରୁ
ପେନୁ ତାରା ବାର୍ଗି ଲେପ୍ଲା ଦୁସଡ଼େ ଦୁସଗାଟାତେରୁ ଆତେରୁ।
୧୨ଏରାଡ଼ିକି କ୍ଷ୍ଣୀବା ସୀପ୍‌କିମାନି ସାଜା ଡ଼ାଇ ତୂକି ଗିବା
ଆନାମୁ ଇଞ୍ଜି ପୁଞ୍ଜାନାଇ ଏଆଡେଃଙ୍ଗିନେ କାତା ବେସ୍‌ଦୁ ଏଙ୍ଗା
କାବାଡ଼ିବେ ଗିଦୁ। ଈରା ଈରୁ ଏଲୁ ତାନି ଇଟା ଦୀନେ। ୧୩ଈରୁ
ବେଗାଲି ଲିକୁରିଇ ଜେଡାନିବା ତିସ୍‌ଦୁ। ଈରୁ ଜେଡାନିଆତାକା
ପେନୁ ତୂକି ଗିନି ଡେଲି ତାନି ମୀଙ୍ଗିବେ ଜେଡାନଆରାଜେଞ୍ଜୁ।
ଏସ୍ତାଞ୍ଜୁ ଜେଡାନିନେଞ୍ଜୁ ଏଆଞ୍ଜୁ ତୂକି ଗିନି ଡେଲି ତାନି ଆଜା
ଡ଼ାଇ ନିସା ମୂନେଞ୍ଜୁ।

ପର୍ତେ ଏଙ୍ଗା ନେଗି କାବାଡ଼ି

୧୪ନାଇ ଦାଦା ଆମ୍ବେସା ଏଙ୍ଗା ଆଙ୍ଗି ବାଇ ସାଣ୍ଡେରୁ, ରଂଆଞ୍ଜୁ
ଗେଟେ ତାଡ଼ାନି ପର୍ତେଗାଟାନୁ ଇଞ୍ଜିଦୁଃନେଞ୍ଜୁ। ଏଆଁକିବେ
ଏଆନିତାରି ରଣ୍ଡେବେ କାବାଡ଼ି ସିଡାଦୁହେଏ, ଏହେଙ୍ଗି
ଆତେକା ଏଆନିତାରି ପର୍ତେ ମୂଲୁ ସିଡାନାରି। ଇଁଃତି ପର୍ତେ
ଏଆନିଇ କ୍ଷ୍ଣୀପା ମୂନେ ଗିନା? ଆଏ। ୧୫କ୍ରିସ୍ଟ ବାଃତା ପର୍ତେ
ଗିଆମାନି ର ଆବା ଆତେକା ଆଜା ଟାଟା ସେଲୁ ସିଣ୍ଡା
ଆତେକା ଟୂଟୁ ସେଲୁ ତିନ୍‌ମ୍ବା ପାନ୍‌ମ୍ବା ଲୂଡ଼ା ଆଇଦୁଃନେ।
୧୬ଏମ୍ବା ଈରୁ ଏଆନିଇ ଆତେକା ଏଆଡ଼ିନି ଇଞ୍ଜେରୁ, "ପେନୁ
ନୀକେ ମାଞ୍ଜାକାଞ୍ଜୁ, ଈନୁ ଅପ୍‌ନା ରାହି ଆମୁ ଏଙ୍ଗା ପାଞ୍ଜି
ପାଞ୍ଜି ତିନ୍‌ମ୍ବା ପାନୁମୁ।" ଈରୁ ତାଡ଼ା ଲୂଡ଼ା ମାନାଆ ଆନାବେ
ସୀଆରାଇ ବାରି ଇହିଙ୍ଗି ଇନ୍‌ମ୍ବା ଡ଼ାଇ ଆନି ଲାବା ମାନେ?
ଈରୁ ଏବାସାଙ୍ଗି ଲୂଡ଼ାତାଆ ସୀଆତାକା ମୀ କାତାତାରି ଆନିବେ
ମୂଲୁ ସିଡେଏ। ୧୭ପର୍ତେ ସେଲୁବେ ଟିକ୍‌ନା ଇଁଃତି କାତା।
କାବାଡ଼ି ସିଡାନି ପର୍ତେ ସାଜାମାନାରି ମାନେ।
୧୮ରଂଆଞ୍ଜୁ ବେସ୍ବା ମୂନେଞ୍ଜୁ, "ମୀ ବାଃତା ପର୍ତେ ମାଞ୍ଜାନେ
ଏଙ୍ଗା ନାଇ ବାଃତା କାବାଡ଼ି ମାନେ। ଈନୁ କାବାଡ଼ି ଡୁହାନା ନୀନ୍ଦା
ପର୍ତେ ତିସ୍ତାମୁ ଏଙ୍ଗା ଆନୁ ନାଇ କାବାଡ଼ି ଡ଼ାଇ ନାନ୍ଦା ପର୍ତେ
ତିସ୍ତାଇ।" ୧୯ପେନୁ ରଆଞ୍ଜେ ମାନେଞ୍ଜୁ ଇଞ୍ଜି ନୀ ପର୍ତେ ଗିଆ

ମାନାରି ନେଗି କାତା। ଡ଼ିଇ ପୀଦେରାଙ୍ଗାଁବେ ଏହେଙ୍ଗେନେ
ପର୍ତେ ଗିଆନା ଆଜି ବାଁଗା ଡିର୍ଗାଇନେରୁ।
୨୦ଅ ମୂକୁ ପୁନାଁନାତି, କାବାଡ଼ି ସିଡାତାକା ପର୍ତେ
ଆଡ୍ରେତାରି, ଏରାଁ ପୁନ୍‌ମ୍ବା ସେଲୁ ଇନୁ ମାଁଟ୍‌କିଞ୍ଜି ଗିନା?
୨୧ମାଇ ପୁର୍ବା ଆଁବା ଅବ୍ରାହାମ ତାଡ଼ା କାବାଡ଼ି ଡ଼ାଇ ପେନୁ
ନିକିଟି ତୀରିତାଞ୍ଜୁ ଇଞ୍ଜି ଆଃପା ଆଁତେଞ୍ଜୁ। ଏଆଞ୍ଜୁ ଲାଁକାଗଟି
ତାନି ତାଡ଼ା ମ୍ରୀଏନିଇ ଇସାକଇ ଲାଁକା ଦର୍ବ ଡେଃଙ୍ଗି ପେନୁ
ସେଲୁ ଲାଁକିତେଞ୍ଜୁ। ୨୨ଏସବାଁଗା ମେଃଦ୍ଦୁ, ଅବ୍ରାହାମତାରି
ପର୍ତେ ଏଙ୍ଗା କାବାଡ଼ି ର ସରେ କାବାଡ଼ି ଗିପିମାସେ। ତାଡ଼ା
କାବାଡ଼ି ଡ଼ାଇ ଆଡା ଏଆନିତାରି ପର୍ତେ ପୂରି ଆଁତେ।
୨୩ଇରାଡ଼ାଇ ପେନୁ ପୁତି ଆନା ବେସ୍ତିମାନେ ଏରି ଗୁମ୍ମା
କ୍ଲାରି ଇଞ୍ଜିମାନେ: "ଅବ୍ରାହାମ ପେନୁ ବାଃତା ପର୍ତେ ଗିତେଞ୍ଜୁ।
ଏଙ୍ଗା ପେନୁ ଅବ୍ରାହାମତାରି ପର୍ତେତିନି ଆଃତେଞ୍ଜୁ। ପେନୁ
ଏରାଁଡ଼ାଇନେ ଏଆନିଇ ତୀରିତାଞ୍ଜୁ ଇଞ୍ଜି ଆଃତେଞ୍ଜୁ।"
ଅଟେ ଏଆଞ୍ଜୁ "ପେନୁ ତାଡ଼ା ତିଡ଼େଞ୍ଜା" ଇଞ୍ଜି ପିଙ୍ଗିତେଞ୍ଜୁ।
୨୪ଏସିବାଁଗା ଇମ୍ବା ମେଃପିନାସୁ କାବାଡ଼ି ଡ଼ାଇ ରଂଆଞ୍ଜୁ ପେନୁ
ବାଃତା ତୀରିତାଞ୍ଜୁ ଇଞ୍ଜି ଆଃପା ଆଇନେଞ୍ଜୁ। ଏଆଞ୍ଜୁ ବାରି
ପର୍ତେ ଡ଼ାଇ ତୀରିତାଞ୍ଜୁ ଆଁଏଞ୍ଜୁ।
୨୫ଅଟେ ରଣ୍ଡେ ତିସିସି ବେସ୍ୱା ଆଇମାନେ, 'ରାହାବ'। ଏରି
ରଣ୍ଡେ ସକାରେଡ଼ି ମାସେ, ଏଆଁକିବେ ଏରି ତାଡ଼ା କାବାଡ଼ି
ଡ଼ାଇ ପେନୁ ବାଃତା ତୀରିତାରି ଇଞ୍ଜି ଆଃପା ଆଁତେ। ଏରି ଦିନା
ମେଃପା ସେଲୁ ପାଣ୍ଡା ଆଁଜାମାସାରିଇ ସାହାଜ ଗିତେ। ଏରି
ଏଆରିଇ ତାଁପେ ଆଁଡ୍‌ସାନା ଇଟିତେ ଏଙ୍ଗା ବେଗାଲି ପାହାରି
ଡ଼ାଇ ସାଲ୍‌ବା ସେଲୁ ବାରା ସିତେ।
୨୬ଜିଉ ସିଡାତାକା ଗାଣ୍ଡି ସାଁଜା ମାନାରି। ଏଆଡେଃଙ୍ଗି
ପର୍ତେ ସେଲୁବେ ଇ କାତା ଉଜେତାରି। କାବାଡ଼ି ସିଡାତାକା
ପର୍ତେ ସାଁଜାମାନାରି।

କାତା ବେସ୍ତାବାନି ମାଁରୁମାଁରୁ ଆଁବା

୩ ୧କାତା ବେସ୍ୱା ସେଲୁ ମାଁରୁମାଁରୁ ଆଁଦୁ ନାଇ ଆମ୍ବେସା
ଦାଁଦା ଏଙ୍ଗା ଆଙ୍ଗି ବାଇ ସାଣ୍ଡେରୁ, ମୀ ମାଦେ
ଦାଁଲା ଗ୍ରାଁପାଗାଟାତେରୁ ଆଁବା କୂନା। ଆନାଡ଼ିକି ଇସେକା
ଇରୁ ପୁଞ୍ଜିମାଞ୍ଜେରୁ ଆଁକୁ ଏସନାସୁ ଗ୍ରାଁପାଗାଟାସୁ ଏଆସୁ
ବେଗାଲିତାକାରିକି ସାଁରିକି ଈଞ୍ଚାଃନି ଡେଃଙ୍ଗି ତୂକି ଗିବା ଆଁନାସୁ।
୨ଆଁକୁ ଗୁଲେତାସୁ ଏଂସେସିକି ପୁଟୁଡ଼ି ଊଃପିମାନାସୁ।
ଏସ୍ତାଞ୍ଜୁ କାତା ବେସ୍ୱା ତାନି ଏସେକାବେ ମାଁସେଏଞ୍ଜୁ ଏଆଞ୍ଜୁ
ଆଡା ତୀରିତାଞ୍ଜୁ। ଇଁଃତାଞ୍ଜୁ ଆଡା ତାଡ଼ାନି ତଃପାନା ଇଟା
ମୂନେଞ୍ଜୁ। ୩ଗିଡ଼ଙ୍ଗା ମାଁଙ୍ଗି ମାଁନି ଆଁଜାକାଇ ଇଞ୍ଜାନା ଆଁକୁ
ଏବାସାନି ସୁଡା ତାନି ଲହା ଗାଂଗଲି ତହା ଜିପିମାନାସୁ। ଏମ୍ବା
ଡ଼ାଇ ଏରି ଚିକ୍‌ନା ଡ଼ାଇ ମାଇ ଡୂପା ଡ଼ାଇ ରାହି ଆଇନେ।
୪ସମୁଦ୍ର ତାନି ସାଜି ମାନି ଜାହାଜବେ ଏଁଆଡେଃଙ୍ଗିନେ
ଆଇନେ। ଜାହାଜ ଏଂସେ ଦେରାଡ଼ି ଆଁତେକାବେ ଅଟେ ଦେରି
ବିଲୁ ଜୀସ୍କିମାସେକାବେ ଏମ୍ବାତାରି ରଣ୍ଡେ କଗାରି ତିଃନାରି
ଇଂସେକା ମଙ୍ଗର ଡ୍ଲୀତେକା ଏରି ଜାହାଜ ତ୍ରେଃପାଗାଟାନି ତିଃନି
ବେଞ୍ଜକି କିରି ଇଞ୍ଜିନେ। ତେଃପାଗାଟାଞ୍ଜୁ ଏସ୍ତାବାଙ୍ଗି ସାଲ୍‌ବା
ମାଁଣ୍ଡିନେଞ୍ଜୁ ଜାହାଜ ଏମ୍ବାଙ୍ଗି ସାଜିନେ। ୫ମାଇ ବାଙ୍ଗସି
ସେଲୁବେ ଏଆଡେଃଙ୍ଗିତାରି ମାନେ। ମାଇ ଗାଣ୍ଡିତା ମାଞ୍ଜାନି
ରଣ୍ଡେ କଗାରି ବାଙ୍ଗସି, ଆଁତେକାବେ ଏରି ଦେହାନେ ଅଁଗିନାରା
ସ୍ତିଡ଼ପା ମୂନେ। ୬ବାଙ୍ଗସି ନାଁଡ଼ି ମାଁରାତାରି। ର କଗେରି ନାଁଡ଼ି
ପୂବାଲି ଦେରି ଦେରି ସିର୍କା ଜାଡ଼ି ବେବା ଗିବା ମୂନେ। ମାଇ
ଗାଣ୍ଡି ତାନି ମାଞ୍ଜାନାଁଆ ମାଦେ ବାଙ୍ଗସି ମୂଲା ଡ଼ିଇତାରି।
ଇସିଙ୍ଗି? ବାଙ୍ଗସି ଗାଣ୍ଡି ଡ଼ାଇ ତାଁନ୍ଦାରା ଡ଼ିଇ ବ୍ରାଁଡା ଗିନେ।
ଏରି ଇଁଃତାରା ନାଁଡ଼ି ଗାଡ଼ି ଗିନେ ଏସ୍ତା ଡ଼ାଇ ଗୁଲେ ଗାଣ୍ଡିମାଁରା
ତାନି ଦାଲ୍‌ଗା ଗିନେ।
୭ବାଙ୍ଗସି ଇ ନାଁଡ଼ି ନର୍କ ଡ଼ାଇ ପାଁନ୍‌ମ୍ବି ମାନେ। ମ୍ଭେଡ଼ହେଞ୍ଜୁ
ଗୁଲେ ବାକାତି ଜିତଙ୍ଗା, ପଟାଙ୍ଗା, ନେଡେ ତାଁକାଇ ମାନାଆ
ଏଙ୍ଗା ସିରୁତା ମାନି ମିନ୍‌ଙ୍ଗା ତାଡ଼ା ନେଡେଟି ଇଟା ମାନେଞ୍ଜୁ।
୮ଏଆଁକିବେ ଏସ୍ତି ମ୍ଭେଡ଼ହେଞ୍ଜୁବେ ବାଙ୍ଗସିତିନିଇ ତାଡ଼ା
ନେଡେଟି ଇଟା ମୂଆ ସିଡେଞ୍ଜୁ। ଇରି ଡ଼ିଇ ଗିବା ସେଲୁ ବ୍ଡ଼୍କ୍ଳା
ଜାଁମ୍ବାଁନାରି, ଡ଼ିଆନାରି ଏଙ୍ଗା ଆଁଜାଞ୍ଜାଁପା ବିଂସ ଡ଼ାଇ ପୂରି
ଆଁଜାନାରି। ୯ଇ ବାଙ୍ଗସି ଡ଼ାଇ ଆଁଜୁ ମାଇ ପ୍ରବୁ ଆଁବାଇ
ଦଃପିମାନାସୁ ଏଙ୍ଗା ଏଁରା ଡ଼ାଇନେ ତାଡ଼ା ଡେଃଙ୍ଗିନେ ପେନୁ
ଗାଁଡ଼ି ଗିଆମାନି ଲିକୁରିଇ ଆର୍ଗି ଆଇମାନାସୁ। ୧୦ର ସୁଡ଼ା
ଡ଼ାଇନେ ଦଃପା ଏଙ୍ଗା ଆର୍ଗି ଆଁବା ଇ ଜିଡ଼େକା ସ୍ତଡ଼ପିମାନୁ।
ନାଇ ଆଁବାଙ୍ଗାଣ୍ଡେରୁ, ଇଆଡେଃଙ୍ଗି ଆଁବା ସାଁଞ୍ଜେଏ। ୧୧ର
ସୂଗା ଡ଼ାଇନେ ସେନାରି ଏଙ୍ଗା ଦେଂଆନାରି ସିରୁ ଉର୍ଣ୍ଡେ ଗିନା?
୧୨ଆମ୍ବେସା ଦାଁଦା ଏଙ୍ଗା ଆଙ୍ଗି ବାଇସାଣ୍ଡେରୁ, ଡିଗା ମ୍ରାହୁଣ୍ଡି
ଜୀତ ପିଲ ଆଁଗିଦେ ଗିନା? ଗିନା ଡ୍ରାଁକା ମାଁଲା ତାନି ଡିଗା
ଆଁଗିନେ ଗିନା? ଏଆଡେଃଙ୍ଗି ସାଁରୁ ସିରି ଉର୍ଣ୍ଡି କୁଆ ତାନି
ଏସେକାବେ ନେଗାରି ସିରୁ ଉରେଏ।

ଟିକ୍କାଁ ପୁନ୍‌ମ୍ବା-ଏଲୁ

୧୩ମୀ ମାଦେ ଏଲୁଗାଟାଞ୍ଜୁ ଏଙ୍ଗା ପୁନ୍‌ମ୍ବାଗାଟାଞ୍ଜୁ ଏମ୍ବାଇ
ମାନେ ଗିନା? ଏହେଙ୍ଗି ଆଁତେକା ଏଆଞ୍ଜୁ ତୀରି ନୀମ୍ବା
ନୀମ୍ବାନାଇ ତାଁନ୍ଦାରା ପୁନ୍‌ମ୍ବା ଏଲୁ ଡିସ୍ତାକାଞ୍ଜୁ। ଏଆଞ୍ଜୁ ନିଆଡ଼ି
ଡ଼ାଇ ନେଗି କାବାଡ଼ି ଗିବା ଲୂଡ଼ା ମାନେ। ପୁନ୍‌ମ୍ବାଗାଟାଞ୍ଜୁ ଅଁଗା
ଆଁଏଞ୍ଜୁ। ୧୪ଗେଟେ ମ୍ରିକୁ ଇନ୍‌ମ୍ବା ଏଙ୍ଗା ଗାଣ୍ଡି ମାଁଣ୍ଡିନାରା
ଅଡ୍‌ପା ମୀ ବାଃତା ମାଞ୍ଜାନେ ଇଂସେକା ଅଁଗା ଆଁବା ସେଲୁ ମୀନ୍ଦି
ଆନାରିବେ ସିଡେଏ। ମୀ ଅଁଗା ଆଁନାରି ବାରି ବୁର୍ଡା ଗିନାରି
ଏଙ୍ଗା ଏରି ଉଜେ ତିନିଇ ପ୍ଲାକ୍‌ସାନା ଇଟିନେ। ୧୫ଇହିଙ୍ଗିତାରି
"ପୁନ୍‌ମ୍ବା ଏଲୁ" ପେନୁ ବାହା ଡ଼ାଇ ବାଇ ସିଡେଏ। ଇରି "ପୁନ୍‌ମ୍ବା
ଏଲୁ" ପୁର୍ତି ଡ଼ାଇ ବାଇମାନେ। ଇରି ଜିଉତାରି ଆଁଆତେ। ଇରି
ସଇତାନ ବାହା ଡ଼ାଇ ବାଇମାନେ। ୧୬ଏସ୍ତାବାନି ମ୍ରିକୁ ଇନ୍‌ମ୍ବା
ଏଙ୍ଗା ଗାଣ୍ଡି ମାଁଣ୍ଡିନାରା ଅଡ୍‌ପା ମାଞ୍ଜାଦୁଃନେ ଏମ୍ବା ଗୁଲେ
ବାକାତାରି ଡ଼ିଇ ଏଙ୍ଗା ବିରାସାକାଲି ଆଁନାରା ମେଃପା ଆଁନେ।
୧୭ଏଆଁକିବେ ପେନୁ ବାହା ଡ଼ାଇ ବାଁଜା ମାନି "ପୁନ୍‌ମ୍ବା ଏଲୁ"
ବେଲେନେ ତୀରିତାରି, ଏମ୍ବା ଡ଼ାଇ ଲତୁଜେଡା ଡ଼ାଇ ପୂରି
ଆଁଜାନାରି, ବୂସୁ ବୂସୁତାରି ଏଙ୍ଗା ରେହାତାରି। ଅଟେ ଏସ୍ତାକା
କୂଗା କୁକୁରି ତାନି ଦିଆଦୁଃନେରୁ, ଏଆରିକି ବାରା ସୀବା ସେଲୁ
ଇ ପୁନ୍‌ମ୍ବା ଡ଼ଃନା ଡିଲ ଆଁଜାନା ମାଞ୍ଜାଦୁଃନେ ଏଙ୍ଗା ଲିକୁରିତାରା
ନେଗାରା ଗିନେ। ଇ ପୁନ୍‌ମ୍ବା ଡ଼ଃନା ମୁହୁ ମେହା ଡ଼ାଇ କାବାଡ଼ି
ଗିନାରି ଏଙ୍ଗା କୁତୁରୁପୁ ଇଟାଁନାରି। ୧୮ଏସ୍ତାନାକା ଲତୁଜେଡା
ଡ଼ାଇ ଲତୁଜେଡା ତାପା ସେଲୁ କାବାଡ଼ି ଗିନେରୁ, ଏଆରୁ ତାଡ଼ା
ତୀରି ନୀମ୍ବା ଡ଼ାଇ ସ୍ତଡ଼ପିମାନି ନେଗାଁ ନେଗାଁ ପାଁନେରୁ।

ପେନୁ ବାଃତା ନିଣ୍ଡାନି ସର୍ପିଗିଦୁ

୪ ୧ଆଇମାନେ? ଗାଣ୍ଡି ମାଣ୍ଡିନାରା ଅଟ୍ନାରି ମୀ ମାଦେ
ସୀଲା କିଲ ଏଙ୍ଗା ଟଟାଟଟି ଗିବା ଗିପିଞ୍ଜାନେ। ୨ଈରୁ
ଗାମେ ପାନ୍ମ୍ବା ତାଙ୍ଗି ଅଡ୍‌ପିମାଞ୍ଜେରୁ, ଏଆଁକିଁବେ ପାନ୍ମ୍ବି
ସିଡେରୁ। ଏସିବାଁଗା ଈରୁ ବେଗାଲି ଲିକୁରିଇ ମ୍ରିକୁ ଇଞ୍ଜାନା
ବ୍ଡ଼ାକା ବେପିମାଞ୍ଜେରୁ। ଆଁତେକାବେ ଈରୁ ମୀ ଅଡ୍‌ପିମାନାଆ
ପାନ୍ମ୍ବିସିଡେରୁ। ଏସିବାଁଗା ଈରୁ ସୀଲାପିରୁ ଏଙ୍ଗା ଟଟାଟଟି
ଆଇ ମାଞ୍ଜେରୁ। ଆନାଡ଼ିକି ଇଁସେକା ମୀ ଲୂଡ଼ା ମାନାଆ ଈରୁ
ପେନୁଇ ଜାଁପି ସିଡେଁରୁ, ଏସିବାଁଗା ଈରୁ ପାନ୍ମ୍ବିସିଡେରୁ।
୩ଈରୁ ଏସେରିବେଲା ଜାଁପିମାଞ୍ଜେରୁ ଏମ୍ବା ପାନ୍ମ୍ବି ସିଡେରୁ।
ଆନାଡ଼ିକି? ଆନାଡ଼ିକି ଇଁସେକା ଈରୁ ଆନାଡ଼ିକି ଜାଁପିମାଞ୍ଜେରୁ,
ଏରି ଟିକ୍କାଁତାରି ଆଁଜାଦୂହେ। ଈରୁ ମୀ ଡ଼ିଇ ଅଡ୍‌ପା ପୂରି ଗିବା
ସେଲୁ ଆଡା ଏବା ଜାଁପି ମାଞ୍ଜେରୁ।
୪ଈରା ଡ଼ାଁଇ ଈରୁ ପେନୁ ନିକିଟି ଟିକ୍ନା ତାତେରୁ ଆଇ
ସିଡେରୁ। ଈରୁ ପୁନ୍ମ୍ବା ଲୂଡ଼ା ମାନେ ପୁର୍ତିତିନିଇ ଜେଡା ଗିବା
ଏଙ୍ଗା ପେନୁଇ ରୂଗୁ ଆଁବା ରଣ୍ଡେନେ କାତା। ଏସିବାଁଗା
ଏସ୍ତାଞ୍ଜୁ ଈ ପୁର୍ତିତାରା ବାଁଗା ପାନ୍ମ୍ବା ସେଲୁ ମାଁଟ୍କିମାନେଞ୍ଜୁ,
ଏଆଞ୍ଜୁ ପେନୁଇ ତାଡ଼ା କାଁସେଞ୍ଜୁ ଗିପିମାନେଞ୍ଜୁ। ୫ଈରୁ ପେନୁ
ପୁତି ତାନି ବ୍ରୀସା ଆଁଜାନାରି ଆଡ୍ରେତାରି ଇଞ୍ଜି ଗିନା ଏଲୁ
ଗିପିଞ୍ଜେରୁ? ପେନୁ ପୁତି ବେସ୍ୱିଞ୍ଜାନେ, "ପେନୁ ମାଇ ମାଦେ
ଲଃପା ତାଙ୍ଗି ଏସ୍ତି ସୁପାଡ଼ି ଜିଉଇ ସିଆମାଞ୍ଜାନେଞ୍ଜୁ ଏଆଞ୍ଜୁ
ମାଇ ବାଃତା ଗ୍ଡୁମ୍ବା ପିଣ ଗିବା ମାଁଟ୍କି ମାନେଞ୍ଜୁ।" ୬ଏଆକି
ପେନୁ ମାଁଙ୍ଗି ଗାଁପ୍‌ସି ଦେରି ଜେଡାନିବା ସିଆ ମାଞ୍ଜାନେଞ୍ଜୁ।
ପେନୁ ପୁତି ବେସ୍ୱିଞ୍ଜାନେ, "ପେନୁ ଅହମାରିଗାଟାରି କୁଁଇଟି
ନିଙ୍ଗନେଞ୍ଜୁ, ଏଆଁକିଁବେ ନିଆଡ଼ିଗାଟାରିଇ ଜେଡାନିନେଞ୍ଜୁ।"
୭ଏସିବାଁଗା ମିଣ୍ଡାନି ପେନୁ ବାଃତା ସର୍ପି ଗିଦୁ। ସଇତାନକି
ବାହା ସୀଆଦୁ, ଇଁସେକା ଏଆଞ୍ଜୁ ମୀ ବାହା ଡ଼ାଁଇ ଏଜାନେଞ୍ଜୁ।
୮ପେନୁ ସିଡ଼ିଟି ତାଙ୍ଗି ବାଁଦୁ, ଏହେଙ୍ଗି ଆଁତେକା ଏଆଞ୍ଜୁବେ ମୀ
ସିଡ଼ିଟି ତାଙ୍ଗି ବାଁଦୁ, ଏହେଙ୍ଗି ଆଁତେକା ଏଆଞ୍ଜୁବେ ମୀ ସିଡ଼ିଟି
ତାଙ୍ଗି ବାଁନେଞ୍ଜୁ। ଈରୁ ଡ଼ିଇଗାଟାତେରୁ ମାଞ୍ଜେରୁ। ଏସିବାଁଗା
ମିଣ୍ଡାନି ଡ଼ିଇ ଡ଼ାଁଇ ନଗ୍‌ଦୁ। ଈରୁ ପେନୁଇ ଏଙ୍ଗା ପୁର୍ତିତିନିଇ
ରହେବାଙ୍ଗା ସଟେ କାନେ ଦାଇ ଗିବା ମାଁଟ୍କିମାଞ୍ଜେରୁ। ମୀ
ଏଲୁଙ୍ଗା ଡୀରି ଗିଦୁ। ୯ଜେଡା କାଁଡ଼ା ଗିଦୁ, ବିକାଲି ଆଁଦୁ ଏଙ୍ଗା
ଡ଼ୀଦୁ। ମୀ ରେହା କାପ୍‌କା ଡ଼ୀବା ମ୍ଲୀପାକାରି। ମୀ ରେହାବେ
ବିକାଲି ମ୍ଲୀପାକାରି। ୧୦ପେନୁ ନିକିଟି ମିଣ୍ଡାନି ନିଆଡ଼ି ଗିଦୁ
ଏଙ୍ଗା ଏଆଞ୍ଜୁ ମିଣ୍ଡାନି ଡେସ୍ତାନେଞ୍ଜୁ।

ଈରୁ ତୂକି ଗିବାଗାଟାତେରୁ ଆଁଆତେରୁ

୧୧ଆମ୍ବେସା ଦାଁଦା ଏଙ୍ଗା ଆଙ୍ଗି ବାଇସାଣ୍ଡେରୁ, ଈରୁ
ରଆତେରୁ ଅଟେ ରଆନି କୁଁଇଟି କାତା ବେସ୍ୱା କୂନା। କ୍ରିସ୍ଟ
ବାଃତା ମାନି ମୀ ଆମ୍ବେସାଇ କାତା ଗିପିଞ୍ଜେରୁ ଆଁତେକା ତୂକି
ଗିପିଞ୍ଜେରୁ ଇଁସେକା ଏଆଞ୍ଜୁ ଏସ୍ତି ସାଁଜା ଆଃପିନେଞ୍ଜୁ, ଈରୁ ଏ
ସାଁଜାତାରା ତୂକି ଗିପିଞ୍ଜେରୁ। ଅଟେ ଈରୁ ଗେଟେ ସାଁଜାତାରା
ତୂକି ଗିପିଞ୍ଜେରୁ ଇଁସେକା ଏ ସାଁଜା ମାଁନି ଆଇ ସିଡେରୁ।
ଈରୁନେ ତୂକି ଗିବାଗାଟାତେରୁ ଆଁଜା ମାଞ୍ଜେରୁ। ୧୨ବାରି ପେନୁ
ଆଡାଁ ସାଁଜା ଗାଡ଼ି ଗିବା ମୂନେଞ୍ଜୁ। ଏଆଞ୍ଜୁ ଆଡାଁ ରଆଞ୍ଜେନେ
ତୂକି ଗିବାଗାଟାଞ୍ଜୁ। ଏଆଞ୍ଜୁ ବାରି ନୀପା ମୂନେଞ୍ଜୁ ଏଙ୍ଗା ଏଆଞ୍ଜୁ
ଆଡାଁ ସାଁପା ମୂନେଞ୍ଜୁ। ଏସ୍ତିବାଁଗା ଏମ୍ବେରିଇବେ ତୂକି ଗିବା ମୀ
ସେଲୁ ଟିକ୍ନାତାରି ଆଁଆତେ।

ପେନୁ ମୀ ସେଲୁ ଏଲୁ ଗିବାଗାଟାଞ୍ଜୁ

୧୩ମୀ ମାଦେ ଏସଁନାତେରୁ ଇଞ୍ଜିଞ୍ଜେରୁ, "ଆଁମୁ ନେଞ୍ଜୁ
ଆଁତେକା ବୀଏ ର ଦେରି ନାଁଜୁ ତାଙ୍ଗି ସାନାମୁ। ଆଁମୁ ଏମ୍ବା
ବାସାରାକା ଲଃନାମୁ ଏଙ୍ଗା ବେପାରି ବଣ୍‌ଜି ଗିଆନା ଗାଁମେ
ଦନ ଅର୍ଜି ଆଁନାମୁ।" ଇଦେ ବେଞ୍ଜାଦୁ, ଈ କାତା ଏଲୁ ଗିଦୁ।
୧୪ବୀଏ ଆନାଁ ଆଁନେ ଏରାଁ ଈରୁ ପୁନାଁସିଡେରୁ। ମୀ ନୀମ୍ବା
କୁଡୁକୁଏଡ଼ି ମାଁରାତାରି। ଈରୁ ଏରାଁ ଈକେ ଡେଲି ସେଲୁ
ମେଃଦେରୁ। ଏ ବେଅଟି ଏରି ଗୁଲେ ବ୍ରିଙ୍ଗି ଇନେ। ଈରୁବେ
ଏଆ ଡେଃଙ୍ଗି ତାତେରୁ। ୧୫ଏସିବାଁଗା ଇହିଙ୍ଗି ଇନ୍ମ୍ବା
ସାଞ୍ଜିନେ, ପ୍ରବୁ ମାଁଣ୍ଡିତାକା ଆଁମୁ ନୀମ୍ବାନା ରାହି ଆଁନାମୁ
ଏଙ୍ଗା ଈରା ଆଁତେକା ଏରାଁ ଗିନାମୁ। ୧୬ଏଆଁକିଁବେ ଈରୁ
ଅହଁମାରି ଆଁଜାନା ଅିଗାଇମାଞ୍ଜେରୁ। ଇଆଡେଃଙ୍ଗି ଅିଗା ମୂଲା
ସାଞ୍ଜାଆଁନାରି। ୧୭ଏସିବାଁଗା ଏସ୍ତାଞ୍ଜୁ ଆଁତେକା ପୁଞ୍ଜେଁ ପୁଞ୍ଜେଁ
ନେଗି କାବାଡ଼ି ଗିବା କୂନେଞ୍ଜୁ ଏଆଞ୍ଜୁ ଡ଼ିଇତାଞ୍ଜୁ।

ଅହମାରିଗାଟି ପାନ୍ମ୍ବାଗାଟାକା ଡଣ୍ଡ ପାନେରୁ

୫ ୧ପାନ୍ମ୍ବାଗାଟାତେରୁ, ବେଞ୍ଜାଦୁ, ଡ଼ୀବା କ୍ଲାପା ଆଁଦୁ
ଏଙ୍ଗା ବିକାଲି ଆଁଦୁ। ଆନାଡ଼ିକି ଇଁସେକା ଦେରି ଜୂଗା
ବାଇମାନେ। ୨ମୀ ଦନ ଗୁଲେ ମୁହି ଆଁଜାମାନୁ ଏଙ୍ଗା ମୁଲୁ
ସିଡାନାଇ ଆଁଜାମାନୁ। ମୀ ସିଣ୍ଡାଁଦାନ୍ଦାଁ ଗୁଲେ ପ୍ଡ଼ୀକା ତିଞ୍ଜାମାନୁ।
୩ମୀ ସୁନା ରୁପା ତାନି କାଇ ଆହାମାନେ। ଈରୁ ଟିକ୍ନା
କାବାଡ଼ି ଗିଆ ସିଡେରୁ ଇଞ୍ଜି ଈ ଗୁଲେ ନାହିକି ଆଁବା ଡ଼ାଁଇ
ପୁନ୍ମ୍ବା ଆଇମାନେ। ଏ କାଇ ମୀ ଗାଣ୍ଡି ତିନିଇ ନାଁଡ଼ି ଡେଃଙ୍ଗି
ମ୍ଡ଼ାଃତାନେ। ବିହା ଡେଲି ତାନି ଈରୁ ଦନ ଉସ୍ୱାମାଞ୍ଜେରୁ। ୪ଲିକୁ
ମୀ ନେଡାଙ୍ଗାନିଁ କାବାଡ଼ି ଗିଆ ଜିଆତେରୁ, ଏଆଁକିଁବେ ଈରୁ
ଏଆରି ମୁଲୁ ସିଆସିଡେରୁ। ଏଆରି ମୀ କୁଁଇଟି ନିଙ୍ଗାନା ଡ଼ୀବାଇ
ମାନେରୁ। ଏଆରୁ ମୀ ସେଲୁ ତାଁସା ଗଦା ଗିଆ ଜିଆତେରୁ
ଇଦେ ସେଣ୍ଡଁନିଦିନା ତାନି କାଁଲା ପ୍ରଃପିନାକାରି ପ୍ରବୁ ଏଆରି
କ୍ଲୀରି କ୍ଲୀରି ଇଞ୍ଜିନାରା ବେଞ୍ଜାନେଞ୍ଜୁ।
୫ଈରୁ ପୁର୍ତି ତାନି ଗାଁପ୍‌ସି ରେହା ଲାଁବା ଡ଼ାଁଇ ରାହି
ଆଁଜାଞ୍ଜେରୁ। ଈରୁ ମୀ ମାଁଣ୍ଡିନାରା ଗୁଲେ ପୂରି ଗିଆନା ରେହା
ଡ଼ାଁଇ ରାହି ଆଁତେରୁ। ଈରୁ ଲାଁକା ଦିନା ସେଲୁ ଡିଲ ଗିବା ଆଁଜା
ମାନି ଜିତ ଡେଃଙ୍ଗି ଗାଣ୍ଡି ଆଁତେରୁ। ୬ଈରୁ ନେଗି ଲିକୁରିଇ
ଈକେବେ ଜେଡାନିଆତେରୁ। ଏଆରୁ ମୀ କୁଁଇଟି ନିଙ୍ଗାରାଆ
ତାକାବେ ଈରୁ ଏଆରିଇ ବ୍ଡ଼ାକାବେପା ମାଞ୍ଜେରୁ।

ମୁଣ୍ଡି ଆଁବାଗାଟାତେରୁ ଆଁଦୁ

୭ଆମ୍ବେସା ଦାଁଦା ଏଙ୍ଗା ଆଙ୍ଗି ବାଇସାଣ୍ଡେରୁ, ମୁଣ୍ଡି ମୂସାନା
ରାହି ଆଁଦୁ। ପ୍ରବୁ ଜୀସୁ ବାଁନେଞ୍ଜୁ। ଏ ଡେଲି ଟୁକ୍କାଁ ମୁଣ୍ଡି ମୂସାନା
ମାଞ୍ଜୁ। ୮ମାଟାଗାଟାଞ୍ଜୁ ଇସିଙ୍ଗି ତାଡ଼ା ଡିସା ବାଡି ଆଁନି ଟୁକ୍କାଁ
ମୁଣ୍ଡି ମୂସାନା ଟିଣ୍ଡା ଏଙ୍ଗା ବିହା ପିଜୁ ଦିଆନି ଟୁକ୍କାଁ କାଁସାନା
ରାହି ଅନେଞ୍ଜୁ। ଈରୁବେ ଏଆଡେଃଙ୍ଗି ମୁଣ୍ଡି ମୂପା ଲୂଡ଼ା ମାନେ।
ମୀନ୍ଦାରା ବାର୍ସାଁ ତୁହାଆଁଟୁ। ପ୍ରବୁ ଜୀସୁ ଉଟେ ବାଇମାନେଞ୍ଜୁ।
୯ଆମ୍ବେସା ଦାଁଦା ଏଙ୍ଗା ଆଙ୍ଗି ବାଇସାଣ୍ଡେରୁ, ରଆତେରୁ ଅଟେ

ରଆନି କୁଁଇଟି ନିଙ୍ଗାନା କାତା ବେସାଆଁଦୁ। ଈରୁ କାତା ବେସ୍ୱା
ଟାଟି ଗିଆତାଂକା ଈରୁନେ ଦୂସଗାଟାତେରୁ ଇଞ୍ଜି ତୂକି ଗିବା
ଆଦେରୁ। ତୂକି ଗିବାଗାଟାଞ୍ଜୁ ତିଲ ଆଜାନା ମାନେଞ୍ଜୁ।
୧୦ଆମ୍ବେସା ଦାଦା ଏଙ୍ଗା ଆଙ୍ଗି ବାଇସାଣ୍ଡେରୁ, ପେନୁ
ସେଲୁ କାତା ବେସାମାସି ପେନୁତାରା ପୁନ୍‌ମ୍ବା ଗିବାଗାଟାରି
ତାରା ନୀମ୍ବା ତିସିସି କାତା ଡେଃଙ୍ଗି ଏଲୁ ଗିଆନା ଏଆରିଇ
ଦାଇ ଗିଦୁ। ଏଆରୁ ଗାପ୍‌ସି ଜୂଗା ପାଣ୍‌ଞ୍ଜା ମାସେକାବେ ମୁଣ୍ଡି
ମୂତେରୁ। ୧୧ଆମୁ ବେସ୍ୱିଞ୍ଜାନାମୁ ଏସ୍ତାନାକା ତାଡ଼ା ଜୂଗା ମୁଣ୍ଡି
ମୂତେରୁ ଏଆରୁ ଇଦେ ରେହା ଡ଼ାଇ ମାନେରୁ। ଈରୁ ଆୟୁବ
ମୁଣ୍ଡି ମୂତାରା[a] କାତା ବେଞ୍ଜାମାଞ୍ଜେରୁ। ଈରୁ ପୁଞ୍ଜାଞ୍ଜେରୁ
ଆୟୁବ ଗୁଲେ ଜୂଗା କୁଁଇଟି ମୂତି ବେଅଟି ପେନୁ ଏଆନିଇ
ସାହାଜ ଗିତେଞ୍ଜୁ। ପେନୁ ପାପଣ୍ଡି ଆବାଗାଟାଞ୍ଜୁ ଏଙ୍ଗା
ଜେଡାନିବାଗାଟାଞ୍ଜୁ ଇଞ୍ଜି ଈରି ତିସ୍ୱିମାଞ୍ଜାନେ।

କାତା ବେସ୍ୱା ତାନି ମାରୁମାରୁ ଆଦୁ

୧୨ନାଇ ଦାଦା ଆମ୍ବେସା ଏଙ୍ଗା ଆଙ୍ଗି ବାଇସାଣ୍ଡେରୁ, ଏସେକା
ଆତେକା ଆନାଂ ଆତେକା ଆଞ୍ଜିନାନି ସାର୍ଡ଼ା ଆଃପା କୂନା।
ଈରି ଗାମେ ନୂଡ଼ିତାରି ମାନେ। ମୀନ୍ଦି କାତା ଉଜେତାରି ଇଞ୍ଜି
ତିସ୍ୱା ସେଲୁ ସେଣ୍ଡନି ଦିନା ପାଦା ଗିଆନା କି ପୁର୍ତିତାରା ପାଦା
ଗିଆନା, ଆତେକା ଆନିସିକିତାରା ପାଦା ଗିଆଟୁ। “ମୀନ୍ଦି ଆଁ
କାତା ଆଁ ଆପାକାରି ଏଙ୍ଗା ଆଏ କାତା ଆଏ ଆପାକାରି।
ଇହିଙ୍ଗି ଗିତେକା ଈରୁ ଦୂସ ଗାଟାତେରୁ ଆଏରୁ।”

ପେନୁ ବାଃତା ଜାପାତାରି ଡାଟା

୧୩ଏମ୍ବାଇ ଜୂଗା ତାନି ଦିଆମାନେଞ୍ଜୁ, ଏଆଞ୍ଜୁ ପେନୁ ବାଃତା
ଜାପାକାଞ୍ଜୁ। ଏମ୍ବାଇ ରେହା ଡ଼ାଇ ମାନେଞ୍ଜୁ ଏଆଞ୍ଜୁ ଗାଡ଼ି
ଏସାକାଞ୍ଜୁ। ୧୪ଗେଟେ ମୀ ମାଦେ ଏମ୍ବାଇ ଆତେକା ସାବା
କୂରା ମାନେଞ୍ଜୁ, ଏଆଞ୍ଜୁ ମଣ୍ଡଲୀ ସେଣ୍ଡେଙ୍ଗାନିଇ[b] ଆର୍ପାକାଞ୍ଜୁ।
ଏଆରୁ ପ୍ରବୁ ପାଦା ଡ଼ାଇ ନିଜୁ ମୀସାନାଇ ଏଆନି ସେଲୁ ପେନୁ
ବାଃତା ଜାନେରୁ। ୧୫ପର୍ତେ ଡ଼ାଇ ପେନୁ ବାଃତା ଜାନାରି
ଏଆନିଇ କାରି ଇସ୍ନେ। ପ୍ରବୁ ଏଆନିଇ କାରି ଇସ୍ନେଞ୍ଜୁ। ଇଆଞ୍ଜୁ
ଡ଼ିଇ ଗିଆମାସେକାବେ ପେନୁ ଏଆନିତାରା ଦୂସ ପିଃନେଞ୍ଜୁ।
୧୬ମୀ ଗିଆମାନି ଡ଼ିଇ ରଆତେରୁ ରଆନିଇ ଆଞ୍ଜାଦୁ।
ଏମ୍ବା ଡ଼ାଇ ରଆତେରୁ ରଆନି ସେଲୁ ପେନୁ ବାଃତା ଜାଦୁ।
ପେନୁ ଇସିଙ୍ଗି ମୀଙ୍ଗି କାରି ଇସ୍ତାନେଞ୍ଜୁ, ଏରାଡ଼ିକି ଇହିଙ୍ଗି
ଗିଦୁ। ରଂଆଞ୍ଜୁ ତୀରିତାଞ୍ଜୁ ପେନୁ ବାଃତା ଜାପା ଡ଼ାଇ ଗାମେ
ଦେରି ଦେରି କାବାଡ଼ି ଆନେ। ୧୭ଏଲିଅ ମାଇ ଡେଃଙ୍ଗିନେ
ର ମ୍ଳେହେଞ୍ଜୁ ମାସେଞ୍ଜୁ। ଏଆଞ୍ଜୁ ପିଜୁ ବାଆଂକାରି ଇଞ୍ଜି ପେନୁ
ବାଃତା ଜାତେଞ୍ଜୁ। ଏଙ୍ଗା ତୀନି ବାସାରି ଛ ଡାଞ୍ଜୁ ଟାଣା ତାଙ୍ଗି
ପିଜୁ ବାଆଂତେ। ୧୮ଏ ବେଅଟି ଏଲିଅ ପିଜୁ ବାବା ସେଲୁ
ପେନୁ ବାଃତା ଜାତେଞ୍ଜୁ। ଏମ୍ବା ମୂଡେଙ୍ଗି ଡ଼ାଇ ପିଜୁ ବାତେ
ଏଙ୍ଗା ଅଟେ ସଟେକା ତାସା ଆତେ।

ଜିଉ ତିନିଇ ଜ୍ଳୀପା

୧୯ନାଇ ଆମ୍ବେସା ଦାଦା ଏଙ୍ଗା ଆଙ୍ଗି ବାଇସାଣ୍ଡେରୁ, ମୀ
ମାଦେ ଗେଟେ ରଂଆଞ୍ଜୁ ଉଜେ ଡ଼ାଇ ଦୁରୁକି ସାନେଞ୍ଜୁ, ଇସେକା
ଅଟେ ରଂଆଞ୍ଜୁ ଏଂଆନିଇ ଉଜେ ପାହେରି ତାଙ୍ଗି ତାପା ସେଲୁ
ସାହାଜ ଗିପାକାଞ୍ଜୁ। ୨୦ଈରା ଏଲୁ ତାନି ଇଟାଦୁ, ଏସ୍ତାଞ୍ଜୁ
ଡ଼ିଇ ପାହେରି ଡ଼ାଇ ର ଡ଼ିଇଗାଟାନିଇ ତିହାନା ଲ୍ଳେପ୍ତାନେଞ୍ଜୁ,
ଇସେକା ଏଆଞ୍ଜୁ ସାବା ଡ଼ାଇ ଏଆନିତାରା ଜିଉ ଜ୍ଳୀପ୍ତେଞ୍ଜୁ।
ଈରା ଗିବା ଡ଼ାଇ ଏଆଞ୍ଜୁ ଗାମେ ଡ଼ିଇ ପିଃପା ଗିବାଗାଟାଞ୍ଜୁ
ଆବା ମୂନେଞ୍ଜୁ।

[a] **୫:୧୧ ଆୟୁବ ମୁଣ୍ଡି ମୂତାରା** ଆୟୁବ ପୁତି ପିଡ଼ିଆଦୁ।

[b] **୫:୧୪ ସେଣ୍ଡେଙ୍ଗାନିଇ** ଏସ୍ତାନାକାରି ଡେକାତାନି ପେନୁ ଇଡୁ
ତାରି ବାରା ସୀବା ଆଜାଦୁଃନେ। ଏଆରି “ମେଃପାଗାଟାକା” ଏଙ୍ଗା
“ଡୂପାଗାଟାକା” ଇନ୍‌ମ୍ବା ଆନେ, ଏଆରିତାରା ପାଇଟି ଆଇମାନେ
ପେନୁତାରା ଲିକୁରି ପାହେରି ତିସ୍ୱା। କାବାଡ଼ି ୨୦:୧୭,୨୮; ଏପିସ
୪:୧୧; ବେଲେ ତିମତି ୩:୧–୬; ତିତସ ୧:୫–୯।